

شهروند محله گاز از هیچ فرصتی برای آموزش رایگان تفکیک زباله چشم پوشی نمی کند

آموزش چهره به چهره برای پاکیزگی شهر

۳

راه تجربه

افزایش استقبال مردم می شویم.

محله گاز، یکی از محلاتی است که فیروزآبادی در آن دوره برگزار کرده است. نتیجه، اقبال بچه ها به تفکیک زباله های منزلشان در مبدأ بود. با یک دلیل ساده: «بچه ها می گفتند که خودشان پسماندها را جمع می کنند تا پول اینترنتشان را از این طریق تأمین کنند و دیگر از والدینشان نگیرند. رقابت سالمی میانشان شکل گرفته بود. از طرفی، امنیت محله هم بیشتر شد؛ چون کارتن خواب ها دیدند که دیگر پسماندی برای جمع آوری در محله وجود ندارد و مقرون به صرفه نیست که به اینجا بیایند.»

فرزانه شهامت | دغدغه سید مصطفی فیروزآبادی، فراتر از وظایف سازمانی اش است. او پانزده سال است که در سازمان مدیریت پسماند شهرداری مشهد، به شهر امام هشتم^(ع) و شهروندانش خدمت می کند. این شهروند محله گاز می گوید که رسالت این سازمان، با گوشت و پوست و خونش عجین شده است و از هر فرصتی برای انتقال مفاهیم حیاتی بازیافت به هم محله ای ها و دیگر اهالی شهر، استفاده می کند؛ مفاهیمی که با رشد جمعیت و توسعه شهر، هر چه می گذرد، اهمیت بیشتری پیدا می کند.

● سهمی کوچک در بهداشت شهر

سال هادام خور بودن با دنیای ریاضیات و مفاهیم مهندسی مکانیک و اخذ مدرک کارشناسی ارشد در این رشته هم نتوانست او را از دغدغه های فرهنگی اش دور کند. این علاقه مندی، سرانجام راه او را در سازمان مدیریت پسماند به ترویج محتوای آموزشی و ترویج فرهنگ شهروندی کشاند.

برای فیروزآبادی که تاکنون چیزی حدود ۳ هزار نفر از شهروندان را با برگزاری ده ها کارگاه در سراسر شهر آموزش داده است، دیدن مناظری از این دست، ناخوشایند و آزاردهنده است؛ «صحنه هایی هستند کریه و زشت؛ اینکه انباشت زباله را در کوچه پس کوچه های شهر امام رضا^(ع) ببینی. دیدن این صحنه ها من را آزار می داد و به این نتیجه رساند که باید در حد و اندازه خودم، برای بهتر شدن حال محله و شهرم، آستین همت بالا بزنم.» شهروند پنجاه و دو ساله محله گاز ادامه می دهد: هشت سال پیش که تصمیم گرفتم در سازمان مدیریت پسماند، به حوزه آموزش وارد شوم، نیتم فقط باقیات الصالحات بود. می خواستم سهم کوچکی در رفع مشکل زباله شهرم داشته باشم، بدون چشمداشت یک ریال، حق الزحمه.

«بچه های گفتند که خودشان پسماندها را جمع می کنند تا پول اینترنتشان را از این طریق تأمین کنند و دیگر از والدینشان نگیرند. رقابت سالمی میانشان شکل گرفته بود.»

او ادامه می دهد: خیلی معمول است شنیدن این درخواست از مردم در پایان هر کلاس؛ اینکه دوباره این دوره را برگزار کنید. دلیل این علاقه مندی، برایم روشن است و آن، اینکه مردم، حس خوبی دارند از شنیدن مطالبی که به زندگی روزمره شان گره خورده است اما تا به حال از کسی، مشابه آن را نشنیده اند.

● کمک به امنیت محله

گستره مخاطبان دوره هایی که فیروزآبادی برگزار می کند، به قشر خاصی محدود نمی شود. باین حال، بانوان اقبال بیشتری نسبت به آقایان دارند و جوانان و کودکان، بیش از بقیه رده های سنی. تجربه سال ها فعالیت در این عرصه به شهروند دغدغه مند محله گاز ثابت کرده است که آموزش چهره به چهره، مؤثرترین راهکار است. او می گوید که از هیچ فرصتی، چشم پوشی نمی کند، حتی اگر روضه ای خانگی با حدود بیست نفر جمعیت باشد.

● رقابت تفکیک زباله در بین نوجوانان محله

او این راه هم می داند که نباید در روزهای نخست، منتظر خروجی ملموس از این آموزش ها باشد اما باز خورد هایی که کم کم، خود را نشان می دهند، حکایت از فایده مند بودن آموزش ها دارد؛ «بعد از هر دوره شنیده ام که مردم در محلات مختلف، مطالب من را برای یکدیگر بازگو می کنند. حتی تماس می گیرند و درخواست کارگاه آموزشی دارند. پس از مدتی هم از طریق سامانه های هوشمند بازیافت متوجه

● حس خوب مردم به دوره ها

نقطه شروع فعالیت های فرهنگی برای شهروند محله گاز، مساجد بود. دلیل انتخاب این فضا را برای نشر پیام بازیافت این طور می شنویم: «مساجد محل اجتماع افراد دغدغه مند است و آغوش آن ها برای پذیرش پیام های فرهنگی و عام المنفعه باز است. این طور شد که تصمیم گرفتم کارم را از این اماکن آغاز کنم. کم کم فعالیت هایم به مدارس، ادارات، حوزه های علمیه و حتی منازل مردم گسترش پیدا کرد.» او خاطرات جالبی از واکنش مردم به این آموزش ها دارد: «گاهی در دقایق اولیه حضورم در کلاس، بیشتر افراد بی میلی نشان می دادند؛ اما به مرور در همان ساعت اول، می دیدم که انگیزه شان برای شنیدن بیشتر می شود. کم کم کلاس ها به پرسش و پاسخ دو طرفه تبدیل می شد و افراد حتی دوستانشان را تلفنی یا حضوری به جلسه فرا می خواندند.»

سیده عزت رضوی، مروج تفکیک زباله

نشر آموزش های فرهنگی به همسایه ها

من یک بانوی خانه دار و ساکن محله گاز هستم. با آموزش هایی که از آقای فیروزآبادی دیدم، با اهمیت تفکیک زباله از مبدأ و فواید آن آشنا شدم. دو فرزند بیست و چهار ساله و پانزده ساله

دارم و این آموزش ها را به آن ها منتقل کرده ام. چیزهایی را که در این باره می دانم، به همسایه ها، دوستان و اعضای جلسه قرآن خانگی هم گفته ام، به سؤالاتشان جواب داده ام و نرم افزارهای آنلاین تفکیک زباله را برایشان نصب کرده ام. این نرم افزارها، کار را نسبت به قدیم که پسماندها تفکیک شده، هفته ای یک بار با آمدن خودرو به کوچه ها جمع می شد، راحت تر کرده اند. با اطمینان می گویم که تفکیک از مبدأ، مسئولیت اجتماعی هر شهروند است و کمک می کند سرمایه خوابیده در زباله های تفکیک پذیر به عنوان بخشی از ثروت ملی، به جایگاهی برگردد که قابل استفاده باشد. برخلاف آنچه تصور می شود برای تفکیک، نیازی نیست که خانه ای بزرگ و ویلایی داشته باشیم. فضایی کوچک در تراس هم برای انجام این کار، کافی است؛ اگر دغدغه ای برای انجام آن وجود داشته باشد.